

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

Järfälla kommun

KPMG AB

2017-10-04

Antal sidor 13

Järfälla granskn rapp delårsrapport 170831.docx

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Finansiella mål	1
1.3	Mål för verksamheten	1
1.4	Övriga iakttagelser och rekommendationer	1
2	Inledning	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	4
2.6	Metod	4
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Lagregler	4
3.2	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
3.2.1	Bakgrund	5
3.2.2	Finansiella mål	5
3.2.3	Verksamhetsmål	5
4	Delårsrapporten i övrigt	7
4.1	Innehåll	7
4.2	Balanskravet	7
4.3	Resultaträkning	8
4.3.1	Periodutfall 2015-2017	8
4.3.2	Prognos för helåret	10
4.3.3	Prognos på nämndnivå	11
4.4	Balansräkning	12
4.5	Exploateringsredovisning	12
4.6	Investeringar	13
4.7	Sammanställd redovisning	13

1 Sammanfattning

1.1 Bakgrund

Vi har av Järfälla kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2017-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL¹ bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.2 Finansiella mål

Kommunen har fastställt ett mål rörande resultat och ett mål rörande soliditet. Baserat på det redovisade utfallet per 31 augusti och kommunens prognos för helåret 2017 bedömer vi att kommunen kommer att nå de finansiella målen för 2017 (avsnitt 3.2.2).

1.3 Mål för verksamheten

Per 31 augusti saknas mätningar av ett stort antal mål. Det är därför för tidigt att ha en uppfattning om utfallet för verksamhetsmål 2017.

För de mål som mätts eller där en prognos finns bedömer vi att utfallet är förenligt med fullmäktiges intentioner (avsnitt 3.2.3).

1.4 Övriga iakttagelser och rekommendationer

Ur innehållet:

- Resultatet i delårsrapporten är ett överskott med 211 mnkr. Exklusive markexploatering och extraordinära kostnader är resultatet +192 mkr (avsnitt 4.3.1).
- Intäkter från markförsäljningar uppgår till +105 mnkr medan tillägg till tunnelbaneavtalet har negativ påverkan med -86 mnkr. En principförändring rörande periodisering av semesterlöneskuld förbättrar resultatet med +50 mnkr jämfört med samma period tidigare år (4.3.1).
- Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med ca 7% jämfört med samma period förra året medan verksamhetens nettokostnader ökat med 4,3% (4.3.1).

¹ Kommunallag (1991:900)

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

- Prognosen för helåret 2017 visar ett överskott på 277 mnkr som exklusive mark-exploatering och extraordinära poster blir +72,5 mkr. Motsvarande budget uppgick till +57 mnkr (4.3.2).
- I prognosen har beaktats en kostnad för tunnelbaneuppgång i Barkarby med 91 mnkr (4.3.2).
- På nämndnivå prognostiserar barn- och ungdomsnämnden ett överskott med +20 mnkr medan kompetensnämnden redovisar en prognos på -16 mnkr och socialnämnden på -20 mnkr (4.3.3).
- Likviditeten och soliditeten har förbättrats jämfört med motsvarande tidpunkt förra året (4.4).
- Förskjutningar i tiden redovisas för markförsäljningar som i år väntas ge intäkter på 418 mnkr mot budgeterade 794 mnkr (4.5).
- Även för investeringar uppges förskjutningar i tiden som orsak till att prognosen för helåret uppgår till 980 mnkr mot budgeterade 1,7 miljarder kr (4.6).

Vi lämnar följande rekommendationer:

- Vi rekommenderar att delårsrapporten kommande år kompletteras men en jämförelse mellan utfall och budget för perioden (4.1).

2 Inledning

Vi har av Järfälla kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2017-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten för perioden 1 januari – 31 augusti.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisions sed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser att utgöra ett underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har genomförts under ledning av Bo Ädel, auktoriserad revisor och certifierad kommunal revisor.

Rapporten är saklighetsgranskad av ledande ekonomer vid den centrala ekonomienheten.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.
- Stickprovsvis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Lagregler

I den kommunala redovisningslagen, KRL, framgår att kommunerna ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, d v s högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av fullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

I Järfälla kommun omfattar den delårsrapport som enligt lag ska behandlas av fullmäktige perioden 1 januari – 31 augusti. Revisorerna ska uttala sig om hur resultatet i den delårsrapporten förhåller sig till av fullmäktige fastställda mål.

Därutöver upprättas även en delårsrapport över perioden 1 januari – 30 april.

3.2 Bedömning utifrån fullmäktiges mål

3.2.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.2.2 Finansiella mål

Kommunens finansiella mål för 2017 är att soliditeten, pensionskulden inräknad, ska öka över tid. Detta mått på den långfristiga betalningsförmågan uppgick i bokslutet för 2016 till 0,20. I delårsrapporten har soliditeten ökat till 0,23 (se avsnitt 4.4).

Fullmäktige har i riktlinjer för god ekonomisk hushållning beslutat att årsresultatet ska uppgå till minst 1% av skatteintäkter och generella statsbidrag och strävan ska vara att överstiga 2%. Det prognostiserade resultatet exklusive markexploatering och extraordinära poster är ett överskott på 72,5 mnkr vilket motsvarar 1,9% av skatteintäkter och generella statsbidrag (se avsnitt 4.3.2).

Våra kommentarer till de finansiella målen

Vår granskning av delårsrapporten har varit översiktlig och har inte avsett prognosen. Ingenting i vår granskning har dock indikerat att prognosen skulle vara väsentligt felaktig. Vår bedömning är att kommunen når de finansiella målen för 2017.

3.2.3 Verksamhetsmål

3.2.3.1 Kommunövergripande mål

Fullmäktige har fastställt fyra inriktningsmål:

- Framtida tillväxt
- Kvalitativ välfärd
- Miljö och klimat
- Demokrati, öppenhet, trygghet

Till varje inriktningsmål har fastställts ett antal kommungemensamma indikatorer. För dessa indikatorer redovisas följande trender:

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

Mål	Trend	Positiv	Oförändrad = ingen mätning än	Negativ	Ingen uppgift	Summa
Framtida tillväxt		6	3	1	1	11
Kvalitativ välfärd			2			2
Miljö och klimat		2	2		1	5
Demokrati, öppenhet, trygghet			3	1		4
Totalt		8	10	2	2	22

Starkt positiva trender redovisas när det gäller inflyttning och bostadsbyggande medan skattekraften haft en negativ utveckling. För en stor andel av indikatorerna har mätning ännu inte skett under 2017.

Våra kommentarer till inriktningsmålen

För de mål där mätningar gjorts är det vår bedömning att utfallet är förenligt med fullmäktiges intentioner. Utvecklingen av skattekraften är dock en stor utmaning.

3.2.3.2 Mål på nämndnivå

För KS och nämnderna redovisas följande utfall rörande fastställda mål:

	Antal som nås	Nås ej	Nås delvis	Ingen uppgift	Summa
Kommunstyrelsen	4	6	2		12
Barn- och ungdomsnämnden	4	2	21		27
Gemensam nämnd för familjerättsliga frågor	1			4	5
Kompetensnämnden					
- vuxenutbildning	4	6	1		11
- Järfälla Lärocentrum	5	5	1	1	12
- gymnasieutbildning	6	5	1	2	14
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden	8	3		1	12
Socialnämnden	1			5	6
Tekniska nämnden	2	2	1	1	6
Miljö och bygglovsnämnden	3	1		2	6
Totalt	38	30	27	16	111

Utfall och prognos per 31 augusti är blandat. KS och nämnderna gör bedömningen att ungefär lika många mål kommer helt att uppnås som de mål som inte nås.

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

Även på nämndnivå saknas mätningar 2017 för en hel del av målen. För familjerättsnämnden och socialnämnden har endast ett mål per nämnd mätts i år och det går inte att ha en uppfattning om hur utfallet för helåret 2017 kommer att bli för dessa nämnder.

Våra kommentarer till målen på nämndnivå

För de mål där mätningar gjorts bedömer vi att resultatet är förenligt med målen.

4 Delårsrapporten i övrigt

4.1 Innehåll

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

RKR:s rekommendation 22 gäller från räkenskapsåret 2014. Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

Vår kommentar

Sammantaget bedömer vi att delårsrapporten följer RKR:s rekommendation 22.

Vi rekommenderar dock att en jämförelse av utfall med budget för samma period tas in i delårsrapporten.

4.2 Balanskravet

Järfälla kommun redovisar från och med 2016 markförsäljningar inom ramen för markexploateringar som verksamhetsintäkter som ska ingå i det resultat som stäms av mot balanskravet. I och med denna principförändring förväntas kommunen genom den omfattning markexploateringen för närvarande har nå balanskravet varje år ett antal år framöver. Resultatet i delårsrapporten uppgår till 211 mnkr och det prognostiserade resultatet för helåret till 277 mnkr. Resultaten ska inte korrigeras för att följa avstämningen mot balanskravet och balanskravet bedöms därmed nås med god marginal för 2017.

Kommunen redovisade även för 2016 ett stort överskott i det ekonomiska resultatet och det finns inget underskott mot balanskravet från tidigare år som nu ska återställas.

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

4.3 Resultaträkning

4.3.1 Periodutfall 2015-2017

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse för perioden i jämförelse med samma period 2016 och 2015:

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>17-08-31</i>	<i>16-08-31</i>	<i>Förändr, %</i>	<i>15-08-31</i>
Intäkter	631,2	651,9	-3,2	676,6
Exploatering, nettointäkter	105,3	287,8	-	-
Kostnader	-2 897,4	-2 871,9	+0,9	-2 654,4
Avskrivningar	-131,7	-112,8	+16,8	-96,2
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	<i>-2 292,6</i>	<i>-2 045,0</i>	<i>+12,1</i>	<i>-2 074,0</i>
Skatteintäkter	2 136,6	2 036,7	+4,9	1 934,6
Statsbidrag och utjämning	441,3	372,3	+18,5	319,3
Finansiella intäkter	29,7	17,4	-	32,7
Finansiella kostnader	-18,0	-24,0	-	-27,9
<i>Resultat</i>	<i>297,0</i>	<i>357,4</i>	<i>-</i>	<i>184,7</i>
Extraordinära kostnader	-86,0	-	-	-
<i>Resultat efter extraordinära kostnader</i>	<i>211,0</i>	<i>357,4</i>	<i>-</i>	<i>184,7</i>
<i>Resultat exklusive markexploatering och extraordinära kostnader</i>	<i>191,7</i>	<i>69,6</i>	<i>-</i>	<i>184,7</i>
<i>Resultat exklusive markexploatering</i>	<i>105,7</i>	<i>69,6</i>		<i>184,7</i>

Kommentarer

Det redovisade resultatet för perioden uppgår till +211 mnkr, att jämföra med +357 mnkr motsvarande period förra året. I analysen av resultatet är det viktigt att skilja på det resultat som uppstår genom den löpande driften och dess finansiering via avgifter, skatter och statsbidrag respektive det resultat som uppkommer genom poster av enstaka eller engångskaraktär. Det innebär att både kommunens delårsrapport och vår granskningsrapport diskuterar utifrån olika resultatbegrepp.

I jämförelse med förra året bör följande poster lyftas fram:

- Intäkter från markförsäljning uppgår i år till 105 mnkr mot 288 mnkr motsvarande period förra året, en minskning för perioden med 183 mnkr.

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

- Kostnaden för utbyggnad av tunnelbana har genom tillägg till avtalet ökat med 86 mnkr som belastar årets resultat.
- En principförändring i redovisningen har införts i det att semesterlöneskulden i år periodiseras så att skulden motsvarar den skuld som finns i lönesystemet per 31 augusti. Denna ändrade princip har förbättrat resultatet med ca 50 mnkr i år.
- Finansiella poster är i år ca 18 mnkr bättre än motsvarande period förra året.

Sammantaget ger dessa poster följande resultatförändring 2017 jämfört med samma period 2016:

	<i>Mnkr</i>
Markförsäljning	-183
Tunnelbana	-86
Semesterlöneskuld	+50
Finansnetto	+18
	<u>-201</u>

Det redovisade resultatet har minskat med $(357-211=)$ 146 mnkr vilket innebär att resultatet från löpande drift inkl skattefinansiering m m förbättrats med +55 mnkr. Resultatet för nämndernas verksamheter har förbättrats i ungefär denna nivå. Se avsnitt 4.3.3 nedan.

I resultaträkningen ovan har verksamhetens nettokostnader ökat med ca 12%. Korrigering bör dock göras för effekterna av markförsäljning, tunnelbana och semesterlöneskuld samt även avskrivningar som ökat markant jämfört med 2016. Ökningen av verksamhetens nettokostnader blir då 4,3%, att jämföra med ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag som uppgår till 7,0% för perioden.

Det ekonomiska resultatet av den löpande driften har därmed förbättrats jämfört med samma period året innan.

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

4.3.2 Prognos för helåret

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Prognos 2017</i>	<i>Budget 2017</i>	<i>Utfall 17-08-31</i>	<i>Avvikelse prognos/ budget</i>
Intäkter	1 782,6	1 759,8	631,2	22,8
Exploatering, nettointäkter	381,1	737,4	105,3	-356,3
Kostnader	-5 371,0	-5 353,2	-2 897,4	-17,8
Avskrivningar	-201,2	-196,0	-131,7	-5,2
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	<i>-3 408,5</i>	<i>-3 052,0</i>	<i>-2 292,6</i>	<i>-356,5</i>
Skatteintäkter	3 201,9	3 191,3	2 136,6	10,6
Statsbidrag och utjämning	662,1	676,9	441,3	-14,8
Finansiella intäkter	30,6	22,6	29,7	8,0
Finansiella kostnader	-32,5	-44,4	-18,0	11,9
<i>Resultat</i>	<i>453,6</i>	<i>794,4</i>	<i>297,0</i>	<i>-340,8</i>
Extraordinära kostnader	-177,0	-	-86,0	-177,0
<i>Resultat efter extraordinära kostnader</i>	<i>276,6</i>	<i>794,4</i>	<i>211,0</i>	<i>-517,8</i>
<i>Resultat exklusive markexploatering och extraordinära kostnader</i>	<i>72,5</i>	<i>57,0</i>	<i>191,7</i>	<i>15,5</i>
<i>Resultat exklusive markexploatering</i>	<i>-104,5</i>	<i>57,0</i>	<i>105,7</i>	<i>-161,5</i>

Prognosen för helåret visar ett överskott på 277 mnkr. Resultatet exklusive markförsäljningar och extraordinära poster bedöms i prognosen till ca 72 mnkr vilket motsvarar ca 1,9% av summa skatteintäkter och generella statsbidrag.

I prognosen ingår som extraordinär kostnad utöver avtalstillägg på 86 mnkr av tunnelbaneavtalet även en post på 91 mnkr som reserverats för att finansiera en extra tunnelbaneupp gång i Barkarby.

I bokslutet för 2016 gjordes en reservering avseende sanering av mark på gymnasietomten i Jakobsberg. Frågan om hur marken ska saneras och i vilken omfattning är under fortsatt utredning och den reservering som gjordes i bokslutet för 2016 ligger kvar i delårsrapporten och inga extra utgifter har prognostiserats under 2017.

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

4.3.3 Prognos på nämndnivå

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Prognos 2017</i>	<i>Utfall 17-08-31</i>	<i>Utfall 161231</i>
Kommunstyrelsen	9,3	21,3	2,1
Barn- och ungdomsnämnden	20,5	33,3	38,5
Kompetensnämnden	-15,9	1,6	4,5
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden	6,4	7,9	-2,7
Socialnämnden	-19,7	-6,5	-15,5
Familjerättsnämnden	0,0	-0,4	0,0
Tekniska nämnden, skattefinansierat	4,7	29,3	7,7
Tekniska nämnden, vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0
Tekniska nämnden, avfall	-3,1	-3,2	-6,2
Miljö- och bygglovsnämnden	-0,5	-1,2	0,6
<i>Summa</i>	<i>1,7</i>	<i>82,1</i>	<i>29,0</i>

Större avvikelser från budget noteras i prognoserna för barn- och ungdomsnämnden, kompetensnämnden och socialnämnden.

Barn- och ungdomsnämnden prognostiserar ett överskott på +20,5 mnkr. Avvikelser väntas genom lägre volymer samt högre intäkter från Migrationsverket, barnomsorgsavgifter och statsbidrag för förstelärare.

Kompetensnämndens prognos visar ett underskott på -15,9 mnkr, varav gymnasieutbildning -19,9 mnkr. Underskottet där förklaras främst av fler elever än budgeterat både i gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Socialnämnden redovisar i sin prognos ett underskott på -19,7 mnkr, varav funktionshinder -19,8 mnkr. Prognosen för personlig assistans inom LSS pekar mot 221.000 timmar, vilket är 51.000 timmar mer än budgeterat. Utfallet för 2016 blev 181.000 timmar, att jämföra med det årets budgeterade 111.000 timmar. Utifrån den ökning av LSS-timmar som skedde under 2015 och 2016 är budgeten för 2017 för lågt satt, vår kommentar.

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

4.4 Balansräkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse med augustibokslutet 2016.

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>2017-08-31</i>	<i>2016-08-31</i>
Anläggningstillgångar	6 726,6	6 360,1
Omsättningstillgångar	311,0	428,6
<i>Summa tillgångar</i>	<i>7 037,6</i>	<i>6 788,7</i>
Eget kapital	3 156,7	2 904,9
Avsättningar	1 156,0	1 102,7
Långfristiga skulder	1 841,2	1 275,9
Kortfristiga skulder	883,6	1 505,2
<i>Summa eget kapital, avsättningar o skulder</i>	<i>7 037,6</i>	<i>6 788,7</i>
Ej skuldförda pensionsförbindelser	1 525,4	1 579,6
Eget kapital inkl ej skuldförda pensionsförbindelser	1 631,3	1 325,3
Likviditet	0,35	0,28
Soliditet enligt balansräkning	0,45	0,43
Soliditet inklusive pensionsåtaganden som redovisas som ansvarsförbindelse	0,23	0,20

Likviditetstalet är mycket lågt. I de flesta sammanhang brukar man utgå ifrån att omsättningstillgångarna bör vara minst lika stora som de kortfristiga skulderna, dvs likviditetstalet bör vara minst 1,0. Kommunen har dock inte haft några problem med likviditeten.

Soliditetstalet är bättre. Inräknat samtliga pensionsåtaganden är talet 0,23. Kommunens ekonomiska ställning är starkare än den bokförda soliditeten. I det helägda dotterbolaget finns fastigheter vars marknadsvärde enligt årsredovisningen för 2016 översteg det bokförda värdet med ca 4 miljarder kr. Kommunen äger även mark med betydande övervärden.

I analysen av ekonomin noterar vi att soliditeten stärkts 2017 och att likviditetstalet för 2017 är bättre än motsvarande tal 2016.

Stor betydelse för ekonomin i form av likviditet och räntekostnader är hur stor upplåning som kommer att krävas för finansieringen av kommunens fortsatta expansion.

4.5 Exploateringsredovisning

Ett särskilt avsnitt i delårsrapporten lämnar information om exploateringsverksamheten. Enligt upprättad prognos kommer intäkterna från denna verksamhet att stanna vid ca

Järfälla kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2017-08-31

KPMG AB

2017-10-04

418 mnkr under 2017 mot budgeterade 794 mnkr. Som förklaring uppges att tidplanerna för Barkarbystaden II och Stäket ändrats vilket medför att intäkter senareläggs

Även investeringsutgifterna blir lägre än budgeterat, främst genom ändrade tidplaner för Barkarbystaden II och Barkarbystaden III.

4.6 Investeringar

Budgeterade investeringar för 2017 uppgick till 1,7 miljarder kr. Per 31 augusti uppgår investeringarna till 372 mnkr. Prognosen för helåret 2017 pekar på ca 980 mnkr, knappt 60% av budgeten. För KS uppges förskjutningar i tiden vara förklaringen till att utfallet blir väsentligt lägre än det budgeterade. I övrigt ges inga förklaringar.

4.7 Sammanställd redovisning

Järfälla kommun upprättar inte någon sammanställd redovisning till delårsrapporten med hänvisning till att kommunens bolag inte fyller kraven på storlek enligt RKR:s rekommendation. Enligt denna rekommendation ska den kommunala koncernens räkenskaper sammanställas och presenteras om

- De kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter uppgår till minst 30 procent eller
- De kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 procent av kommunkoncernens balansomslutning.

Järfälla behöver därmed inte upprätta en sammanställd redovisning.

I de fall en sammanställd redovisning inte upprättas bör dock enligt rekommendationen delårsresultat samt helårsprognos redovisas för respektive bolag.

KPMG, dag som ovan

Bo Ädel

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal revisor